
ОБЩЕСТВЕНИ НАГЛАСИ В НАВЕЧЕРИЕТО НА 100-ТЕ ДНИ НА КАБИНЕТА „ОРЕШАРСКИ“

ХАРАКТЕРИСТИКИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

Реализация на изследването	Алфа Рисърч ООД
Период на провеждане	19-27 Август 2013г.
Представителност	За пълнолетното население на страната
Обем на извадката	1028 ефективни интервюта
Метод на формиране на извадката	Стратифицирана извадка по тип населено място с квота въз основа на признаците възраст, пол, образование
Метод на набиране на информацията	Пряко стандартизирано интервю по домовете на интервюираните лица

Каквато и да е била през последните 23 години съдбата на българските правителства в края на техния мандат, нито едно не е успявало да възпламени общественото мнение още на 15-ия ден от своето управление, както това направи правителството на Пламен Орешарски. Ако в началото на надигналата се вълна от протести разбираемо преобладаваха емоциите, то в навечерието на приближаващите 100 дни на кабинета, хората вече могат да правят по-трезва равносметка на позициите и оценките си за начина на управление на страната.

ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРАВИТЕЛСТВОТО И ОЦЕНКА ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА СТРАНАТА

ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРАВИТЕЛСТВОТО И ОЦЕНКА ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА СТРАНАТА

Подкрепата за правителството и премиера остава на същото равнище, от което стартира, респективно - 23% и 29%. Драматично обаче – почти двойно – нарастват отрицателните оценки за дейността им. Ако в началото на юни близо половината от пълнолетните българи нямаха определено мнение за тяхната работа, а критичните оценки бяха около една четвърт, то в края на август хората с негативно отношение към кабинета се увеличават от 28% на 47%, а тези към министър-председателя – от 25% на 44%. Неутралитет запазват само една четвърт от анкетиранияте.

Няма съществена статистическа разлика в ръста на отрицателните оценки сред жителите на отделните типове населени места, възрастови и образователни групи. Така напр. през последните три месеца критични оценки в София се увеличават от 39% на 57%, в областните градове – от 32% на 49%, в малките градове – от 23 на 42%, а в селата – от 18% на 40%. Навсякъде негативното отношение доминира над положителното. Единствено симпатизантите на БСП и ДПС запазват консолидирана подкрепа за правителството. 60% от симпатизантите на Атака, почти толкова колкото на ГЕРБ, Реформаторския блок и привържениците на други партии, са недоволни от дейността на кабинета и премиера.

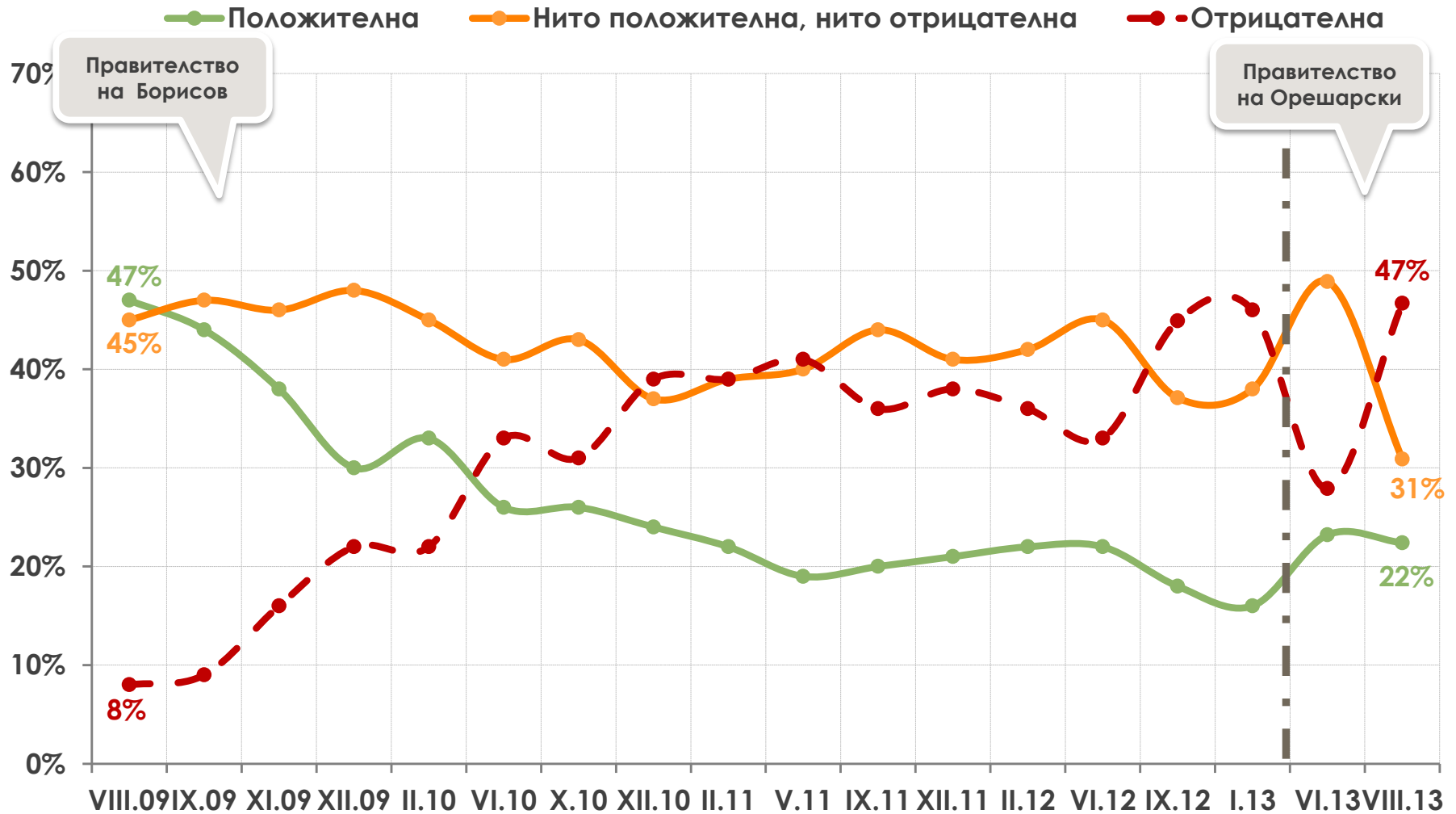
Негативна тенденция се наблюдава и по другия ключов за имиджа на правителството проблем – „в полза на широки обществени групи ли са неговите действия, или в полза на тесни икономически и политически кръгове?“. От 39% на 26% спадат привържениците на тезата, че дейността на кабинета е в полза на обществото, от 53% на 70% се увеличава дялът на хората, убедени, че основните ползи се акумулират от близки до управляващите кръгове.

ОТНОШЕНИЕ КЪМ ПРАВИТЕЛСТВОТО И ОЦЕНКА ЗА УПРАВЛЕНИЕТО НА СТРАНАТА

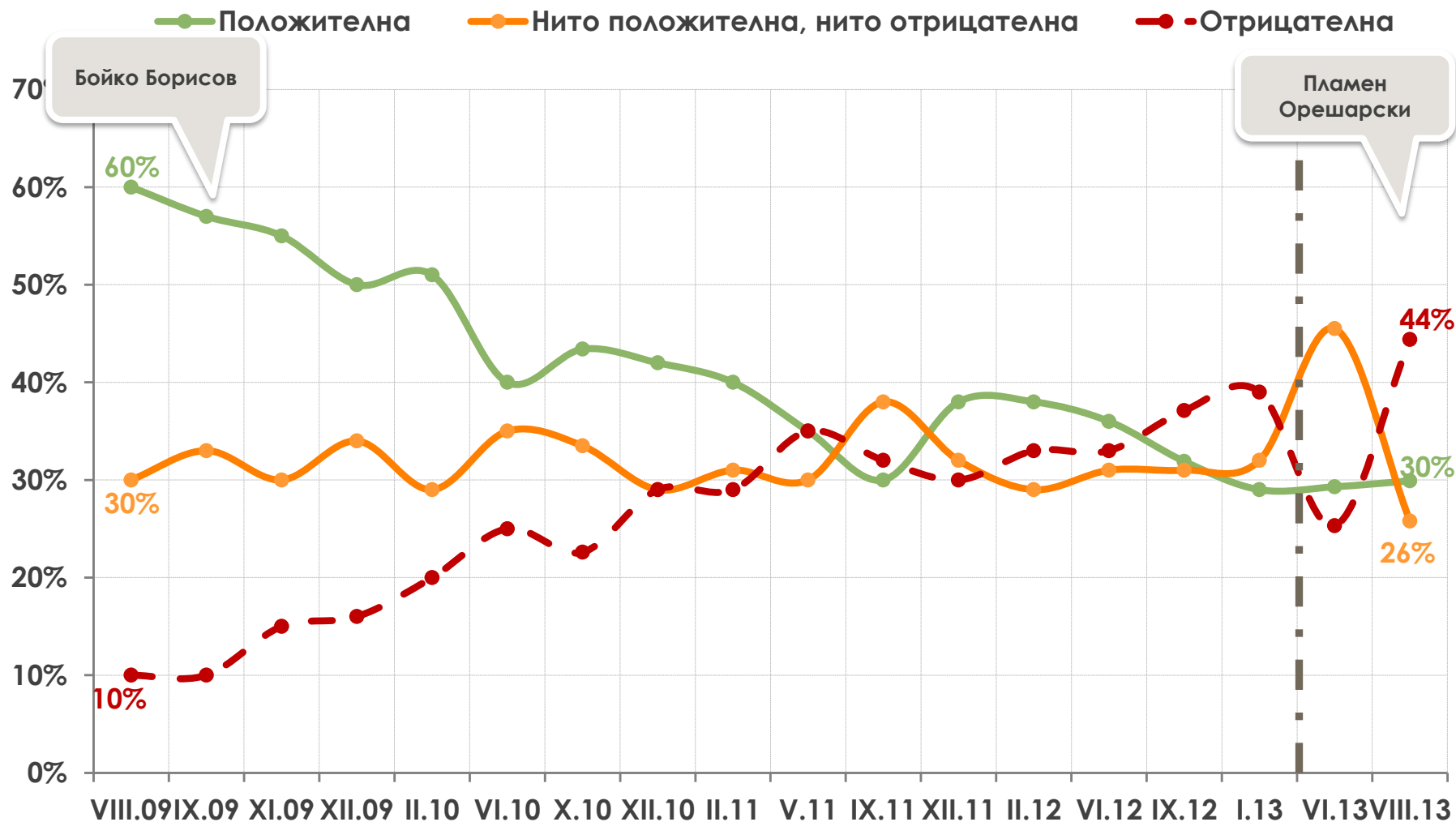
Въпреки оттеглянето на Д.Пеевски като шеф на ДАНС, кадровата политика на правителството продължава да търпи силна обществена критика. 7.5% от пълнолетните българи смятат, че през периода „на високи държавни длъжности са издигани най-компетентните и почтени личности“, 84% са на обратното мнение. Още по-малко, едва 5 на сто, са съгласни, че „процедурите, по които се издигат и назначават хора на високи постове са прозрачни и честни“. 82% (вкл. 70% от привържениците на БСП и 58% от тези на ДПС) не са съгласни, че настоящото правителство се ръководи в действията си от тези принципи.

Равносметката на първите 100 дни управление показва, че кабинетът „Орешарски“ стартира със и продължава да се ползва с ниска обществена подкрепа. Макар и броят на протестиращите срещу правителството рязко да намаля през летните месеци, това не е променило нарастващите негативни нагласи сред мълчаливото мнозинство от гражданите. 23% са удовлетворени от дейността на правителството, на другия полюс са 21% - гневни на управляващите. Най-значителен дял обаче, 55%, са разочарованите. Самите протести консолидират подкрепата за правителството, но тя остава затворена в две електорални групи. Именно стеснената социална база на управлението осигурява много малък резерв за действие и свобода за маневри при решаването на неизбежно възникващите проблеми и осъществяването на дългосрочни политики.

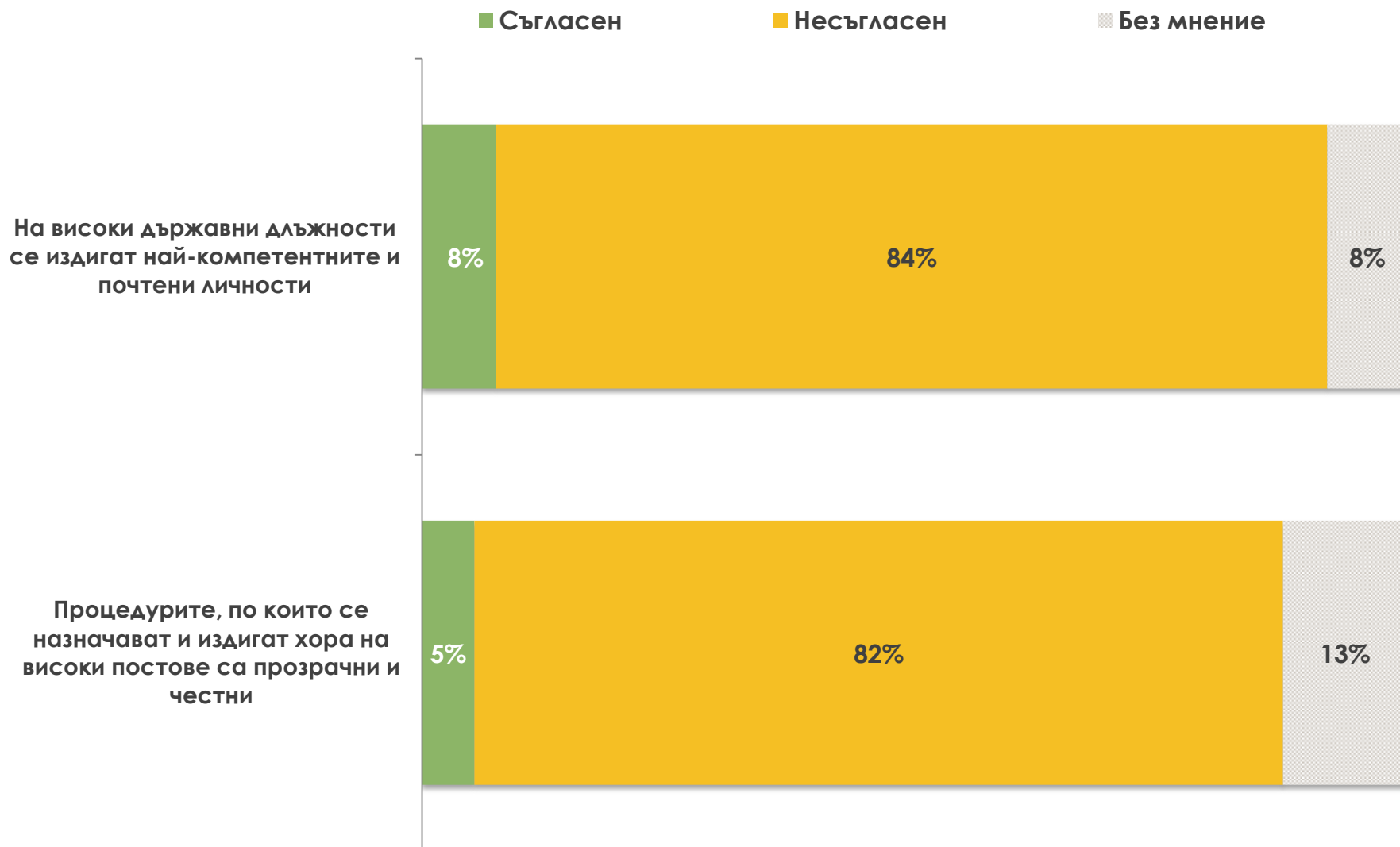
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ БОЙКО БОРИСОВ/ ПЛАМЕН ОРЕШАРСКИ

С КОИ ОТ СЛЕДНИТЕ ТЕЗИ СТЕ СЪГЛАСНИ И С КОИ - НЕ

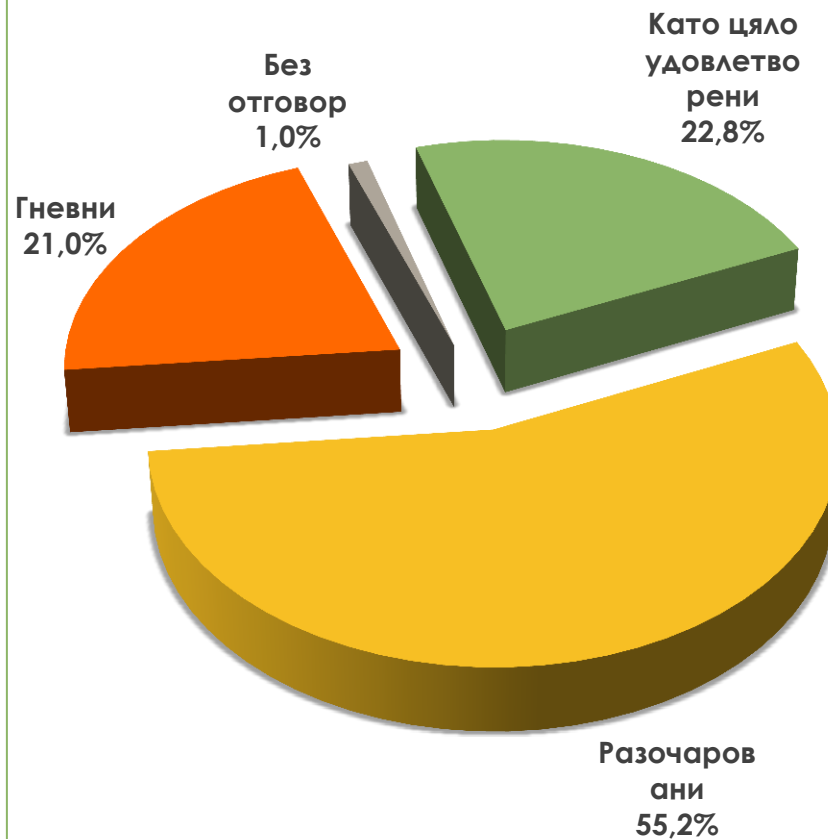

Впечатления от действията на
правителството на Пламен Орешарски:

■ юни.13 ■ авг.13

Някои хора твърдят, че като цяло са
удовлетворени, други разочаровани, а трети
гневни на сегашното управление. Вие лично,
към коя от тези групи принадлежите?

ПРАВИТЕЛСТВОТО, ГРАЖДАНСКИТЕ ПРОТЕСТИ И КОНТРАПРОТЕСТИ. РАЗДЕЛИТЕЛНИТЕ ЛИНИИ В ОБЩЕСТВОТО

ПРАВИТЕЛСТВОТО, ГРАЖДАНСКИТЕ ПРОТЕСТИ И КОНТРАПРОТЕСТИ. РАЗДЕЛИТЕЛНИТЕ ЛИНИИ В ОБЩЕСТВОТО

След два месеца и половина от началото на протестите може да се смята, че подвижните пясъци на обществените настроения са се структурирали по-ясно и повече граждани могат вече да разпознаят и по-аргументирано да изберат своята позиция.

Отговорите на въпроса за обществените нагласи към протестите и контрапротестите очертава следната картина: **51% от пълнолетните граждани на страната подкрепят протестите за оставка на правителството, 33% - подкрепят контрапротестите в полза на правителството, 16% - не подкрепят нито едните, нито другите.**

Близки са и резултатите за морално-политическата оценка на протеста срещу правителството. За 47% този протест е справедлив, за 23% - не е справедлив. Според 18% е справедлив, но в България нищо не може да се промени и затова няма смисъл да се правят опити.

ПРАВИТЕЛСТВОТО, ГРАЖДАНСКИТЕ ПРОТЕСТИ И КОНТРАПРОТЕСТИ.

РАЗДЕЛИТЕЛНИТЕ ЛИНИИ В ОБЩЕСТВОТО

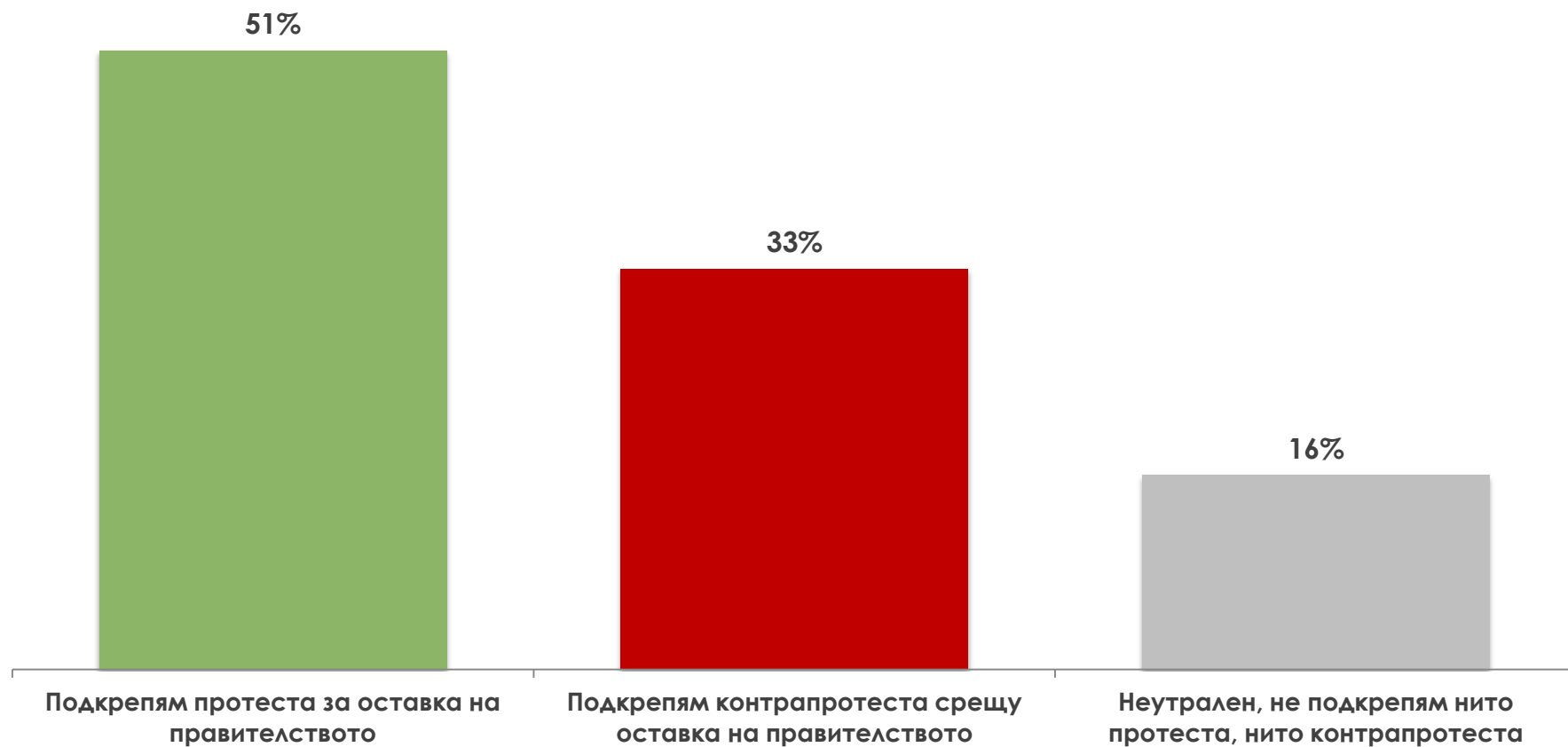
Два основни извода за тенденциите в обществените настроения се налагат от анализа на тези въпроси:

- ✓ **На първо място, налице е процес на обратно връщане на гражданите в политиката.** Общо 84% (което е изключително висок дял на фона на апатията през последните години по редица значими обществени проблеми) избират страна в протестите „за“ или „срещу“ оставката на кабинета. Признаването на моралния характер на протеста за оставка на правителството (43% го определят като справедлив, а 23% - като несправедлив) определя и превеса на хората, които го подкрепят (51%) срещу онези, които застават зад исканията на контрапротестите (33%).
- ✓ **На второ място, тезата за разделението между София и провинция може и да има определена медийно-пропагандна видимост, но няма социологическа валидност.** Често цитираната фраза „София не е България“ създава впечатлението, че подкрепата за протестите и контрапротестите минава именно по тази разделителна линия. Което определено не е вярно. Подкрепата за оставката на правителството сред жителите на София и големите градове е с 10-12% по-висока, отколкото сред тези в малките градове и селата, но без да е налице статистическа зависимост, а още по-малко – обръщане на нагласите. Ако изобщо можем да говорим за някакви разделителни линии, те минават по три оси – образование, възраст и най-вече – политически пристрастия. Единствено в най-високите възрастови, в най-ниските образователни групи и сред симпатизантите на БСП и ДПС (голяма част от които са от тези групи) доминира подкрепа за контрапротестите.

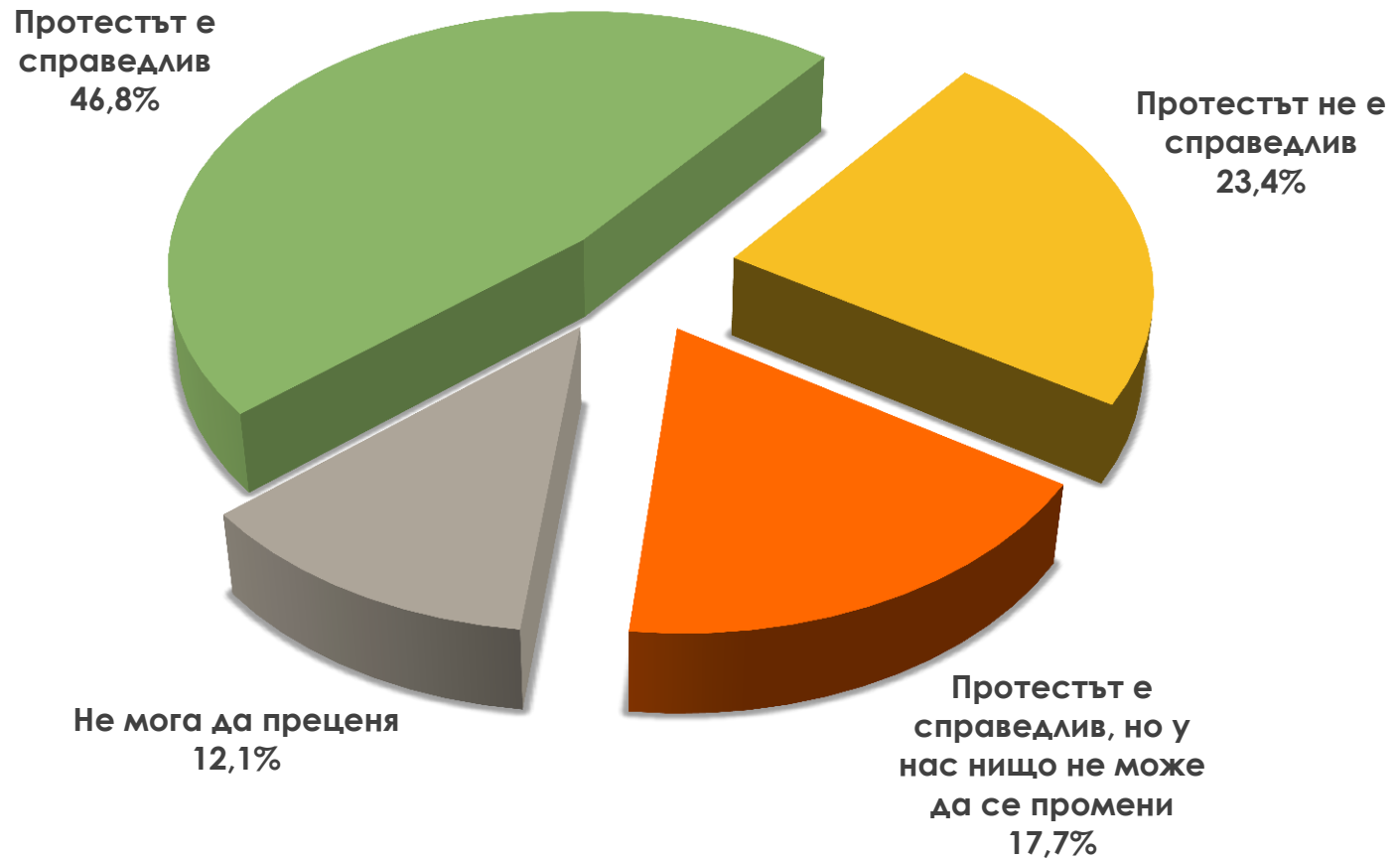
ПРАВИТЕЛСТВОТО, ГРАЖДАНСКИТЕ ПРОТЕСТИ И КОНТРАПРОТЕСТИ. РАЗДЕЛИТЕЛНИТЕ ЛИНИИ В ОБЩЕСТВОТО

Заблудата за валидността на тезата „София срещу провинцията“ идва от факта, че трудовата миграция на значителна част от младото и средно поколение с по-високо образование доведе до съсредоточаване на тези групи в няколко големи града и най-вече в столицата, а остави в малките селища повече хора, които по чисто обективни причини (напреднала възраст, по-ниско образование и квалификация, безработица) са зависими от помощта на държавата. В действителност, това клише се опитва изкуствено да разделя столицата и страната, за да задвижи пусковия механизъм за разширяването на социалната база на правителството на принципа „враговете на моите врагове са мои приятели“. Поне по отношение на настоящото управление обаче, по-голяма част от хората извън София се чувстват по-дистанцирани от управляващите партии, отколкото от столичния град, където живеят и работят голяма част от техните деца.

ПОДКРЕПА ЗА ПРОТЕСТИТЕ И КОНТРАПРОТЕСТИТЕ ОТ ПОСЛЕДНИТЕ МЕСЕЦИ

КОЕ ОТ СЛЕДНИТЕ МНЕНИЯ ЗА ПРОТЕСТА С ИСКАНИЯ ЗА ОСТАВКА НА ПРАВИТЕЛСТВОТО СПОДЕЛЯТЕ?

ПОЛИТИЧЕСКИЯТ ЕЛИТ И ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО

Независимо, дали хората са привърженици или противници на протестите, обща е позитивната оценка за събуждането на гражданското общество и активизирането на контролните му функции спрямо политическия елит. **70% подкрепят тезата, че в България започва да се създава силно и будно гражданско общество.**

Недоверието в способностите за саморегулация на политическия елит, вкл. от страна на опозицията, се споделя и от симпатизантите, и от критиците на протестите. 81% смятат, че в България е по-добре да има силно гражданско общество, което да контролира управляващите, които и да са те, вместо да се разчита, че те сами ще поправят грешките си - едва 4% вярват в „авто катарзиса“ на политиците. Според 63% от анкетираните, ако не бяха протестите, управляващите нямаше да отстранят Пеевски и да отменят други скандални назначения.

Именно заради високия скептицизъм, че правителството и подкрепящите го партии имат желанието и възможностите да коригират сами своето поведение, след два месеца разнопосочна гражданска активност (протести и контрапротести), изкристализира тезата, че е по-добре управляващите да работят „под натиск“ (56%), отколкото протестите да спрат и правителството да работи „без граждански натиск“ (32%).

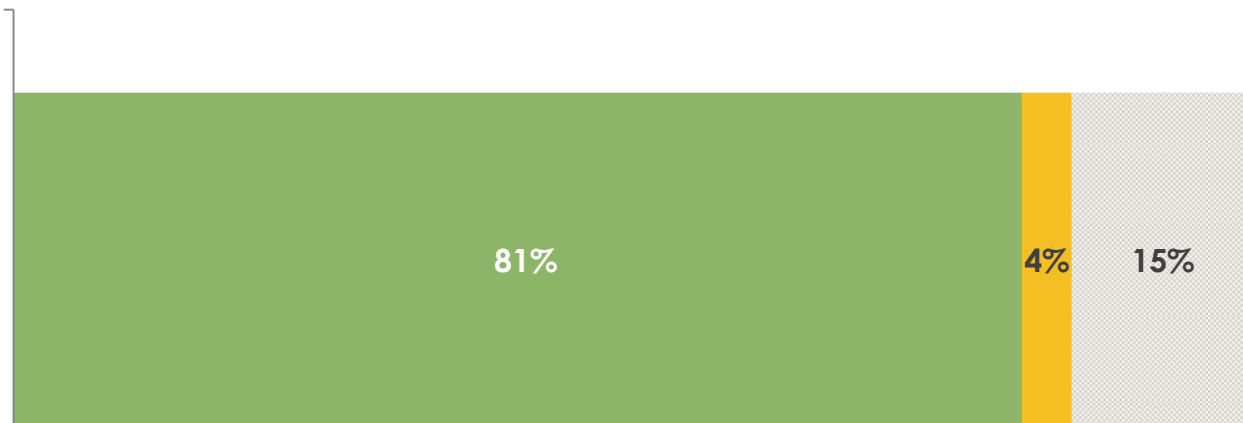
С КОИ ОТ СЛЕДНИТЕ ТЕЗИ СТЕ СЪГЛАСНИ И С КОИ - НЕ

■ Съгласен

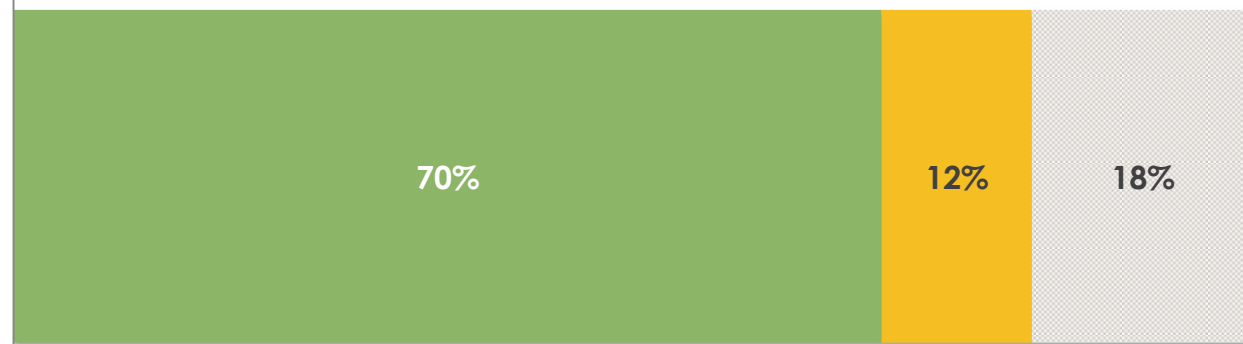
■ Несъгласен

■ Без мнение

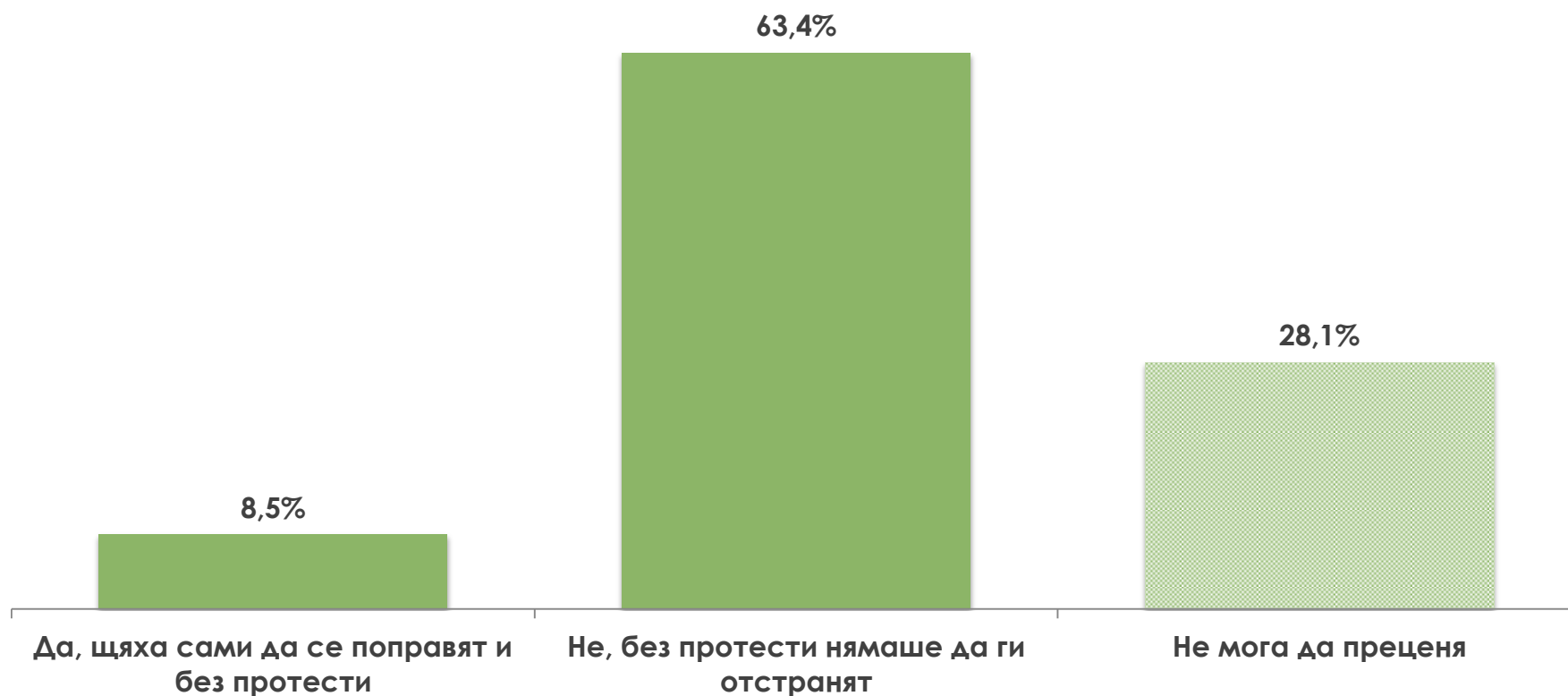
По-добре е в България да има силно гражданско общество, което да контролира политиците, вместо да се разчита, че те сами ще поправят грешките си

В България започва да се създава силно и будно гражданско общество

**СПОРЕД ВАС, АКО ГИ НЯМАШЕ ПРОТЕСТИТЕ, УПРАВЛЯВАЩИТЕ ЩЯХА ЛИ
ДА ОТСТРАНЯТ ДЕЛЯН ПЕЕВСКИ И ДРУГИ СКАНДАЛНИ НАЗНАЧЕНИЯ?**

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЧЕСКИ ЛИЧНОСТИ И ЕЛЕКТОРАЛНА ПОДКРЕПА

В края на август две дами оглавяват класацията на публичните фигури с най-висок рейтинг: еврокомисарят Кристилина Георгиева (47% положителни срещу 15% отрицателни) и столичният кмет Йорданка Фандъкова (43% положителни срещу 22% отрицателни). Българският еврокомисар обичайно се ползва с доверие заради европейската си легитимност, а и по силата на правилото „колкото по-далеч, толкова по-одобряван“. Оценката за Й.Фандъкова, която е почти идентична сред столичани и жителите на страната, отразява както отношението към цялостната ѝ дейност, така и към реакциите ѝ в един период на засилено политическо противопоставяне.

Другите две личности с положителен рейтинг са президентът Росен Плевнелиев и омбудсманът Константин Пенчев, които имаха активна позиция по гражданските протести през последните месеци. Държавният глава бележи известен спад в личния си рейтинг (от 44% на 37%), но доверието в него продължава да доминира над недоверието (25%). Той остава единствен от политиците в най-висшия ешелон, който генерира повече одобрение, отколкото неодобрение. Значителен е превесът на положителните оценки (36%) над отрицателните (13%) и при омбудсмана Константин Пенчев, което му дава висока обществена легитимност да посредничи при поставянето и реализацията на гражданските искания.

При всички останали ключови личности от политическия елит недоверието доминира над доверието. По-дистанцираната позиция на Георги Първанов от горещите политически битки и скандалните назначения, му осигурява 33% обществено доверие, срещу 41% недоверие. Следва го Бойко Борисов с доверие от 26%, срещу 49% недоверие. Сергей Станишев остава с 23% доверие срещу 56% недоверие. Отрицателно продължава да е отношението към лидерите и на другите две парламентарни партии. Лютви Местан има одобрението на 12% и неодобрението на 67% от избирателите в страната. Оценките за лидера на Атака Волен Сидеров са още по-негативни – 4% положителни срещу 85% отрицателни.

В контекста на задълбочаващото се обществено недоверие към основните политически партии, делът на привържениците за бърза оставка на правителството и нови избори се запазва в рамките на 40%. 38% подкрепят провеждането на парламентарни избори заедно с европейските през май следващата година. Твърди привърженици на кабинета са 19% от избирателите, които смятат, че най-добрият вариант е правителството да изкара пълен четири годишен управленски мандат. Времевият хоризонт на настоящия кабинет обаче е един от въпросите, който разделя симпатизантите на БСП и ДПС. Докато 40% от левите симпатизанти смятат, че най-добре е да се проведат предсрочни избори през май следващата година, 59% от избирателите на ДПС са твърди в настояването си за пълен мандат.

ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЧЕСКИ ЛИЧНОСТИ И ЕЛЕКТОРАЛНА ПОДКРЕПА

Най-значимият резултат за БСП от двата месеца протести и контрапротести е консолидирането на нейния електорат – ефект, който обичайно се регистрира, когато избирателите ѝ се усещат атакувани. В началото на есенния политически сезон БСП има лек електорален превес (18.4%) над ГЕРБ (15.6%), чиито симпатизанти, обратно на левицата, са по-демобилизирани.

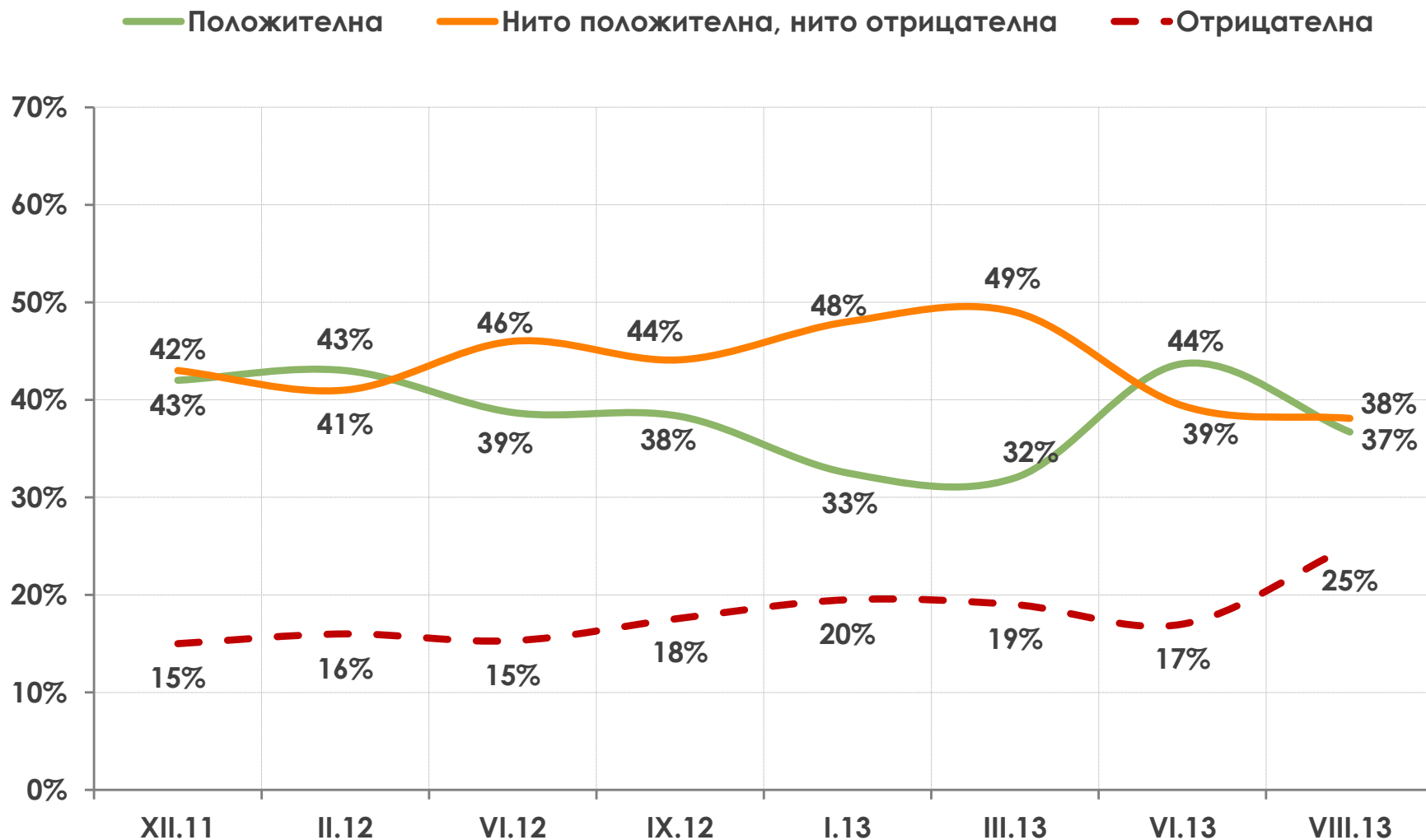
Реформаторският блок привлича подкрепата на 7.6% от общия брой избиратели. Основно предизвикателство пред него остава запазването на мотивацията за гласуване сред десните привърженици, ако изборите бъдат отложени прекалено напред във времето.

ДПС поддържа традиционните си позиции – 5.8% от пълнолетните жители на страната. Техните симпатизанти се отличават с много висока мобилизация за участие в евентуални избори и с изключително силна идентификация с кабинета „Орешарски“.

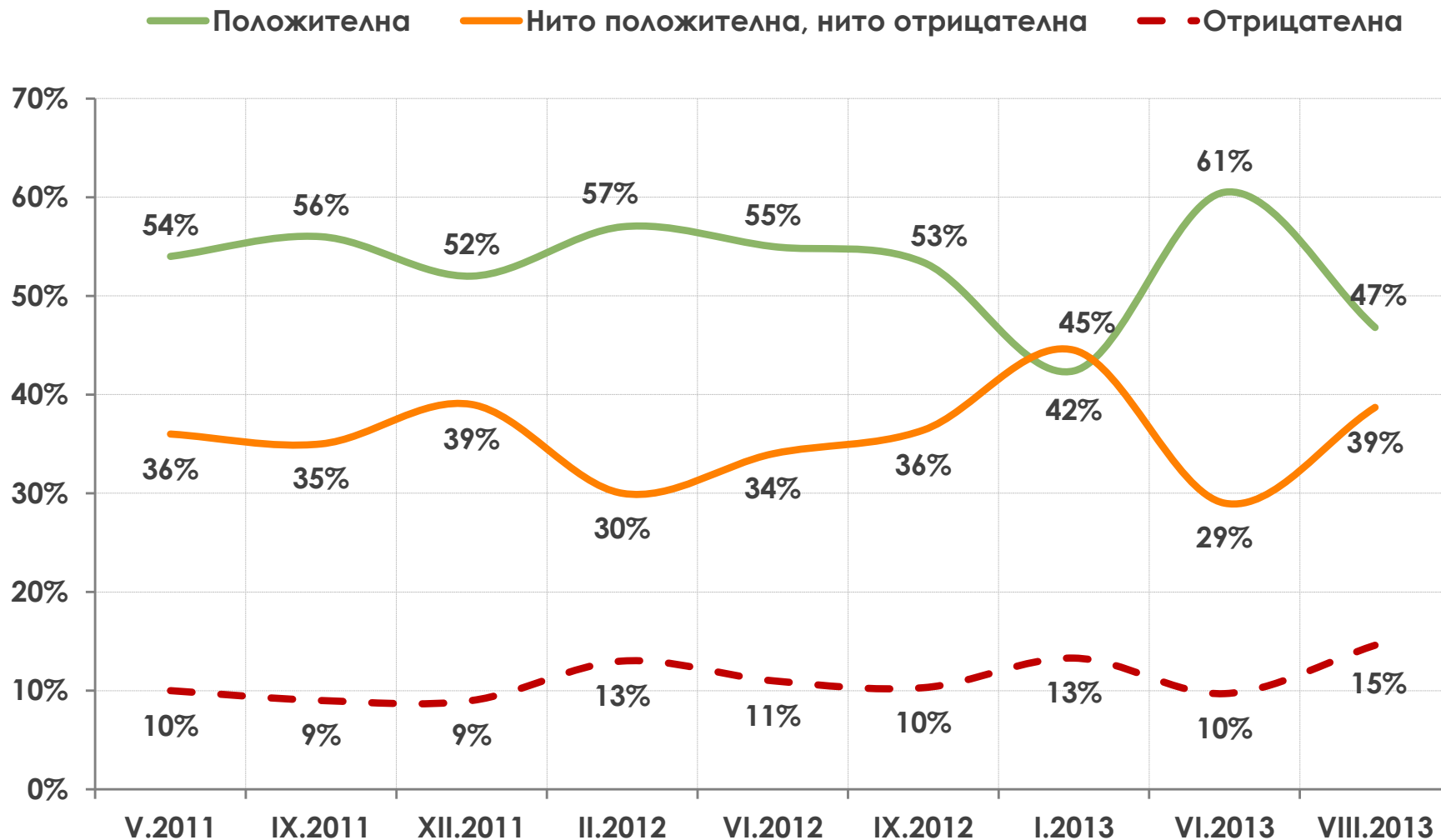
В нишата на националистическия вот Атака губи подкрепа (спадайки до 1.5%), която се отлива към НФСБ (3.1%).

Висок остава дялът на „търсещите“ избиратели. Около 20% не разпознават в нито една от съществуващите партии алтернатива на статуквото. Най-младите и високо образованите търсят алтернатива в евентуална партия на протестиращите. Техните родители – в друга, различна от управлявалите досега формации. Парламентарните партии са достатъчно инертни, новосъздаващият се Реформаторски блок – недостатъчно популярен, за да се правят прогнози кой ще успее да привлече този колебаещ се вот. Възможно е това да бъдат както някои от сега съществуващите партии, така и напълно нови субекти. Предвид характера на политическата криза на 2013 обаче, бъдещите електорални нагласи до голяма степен ще зависят от това кой ще излезе морален победител от настоящите протести и контрапротести.

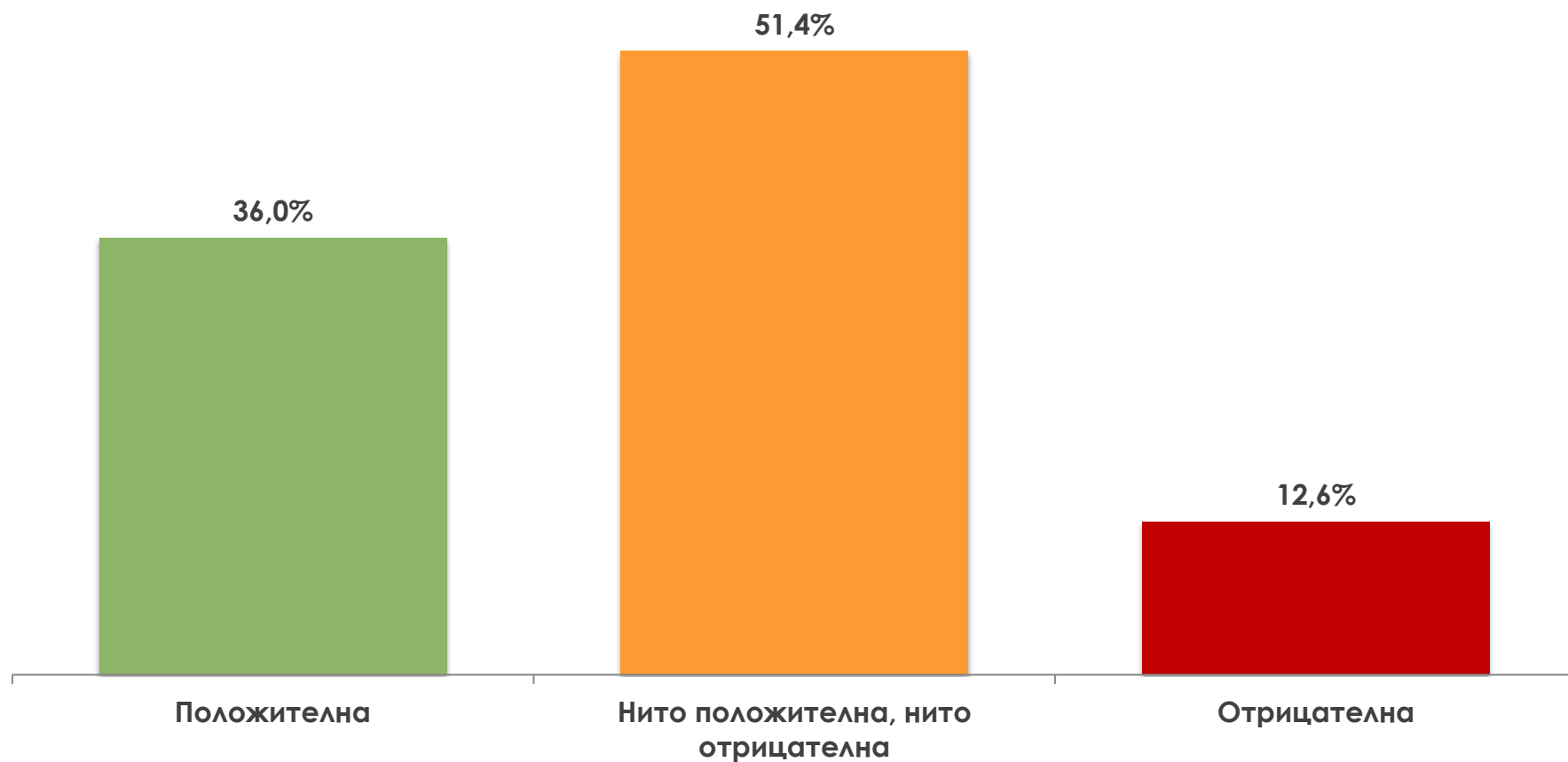
ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ПРЕЗИДЕНТА РОСЕН ПЛЕВНЕЛИЕВ

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕВРОКОМИСАР – КРИСТАЛИНА ГЕОРГИЕВА

ОЦЕНКА ЗА ДЕЙНОСТТА НА ОМБУДСМАНА КОНСТАНТИН ПЕНЧЕВ

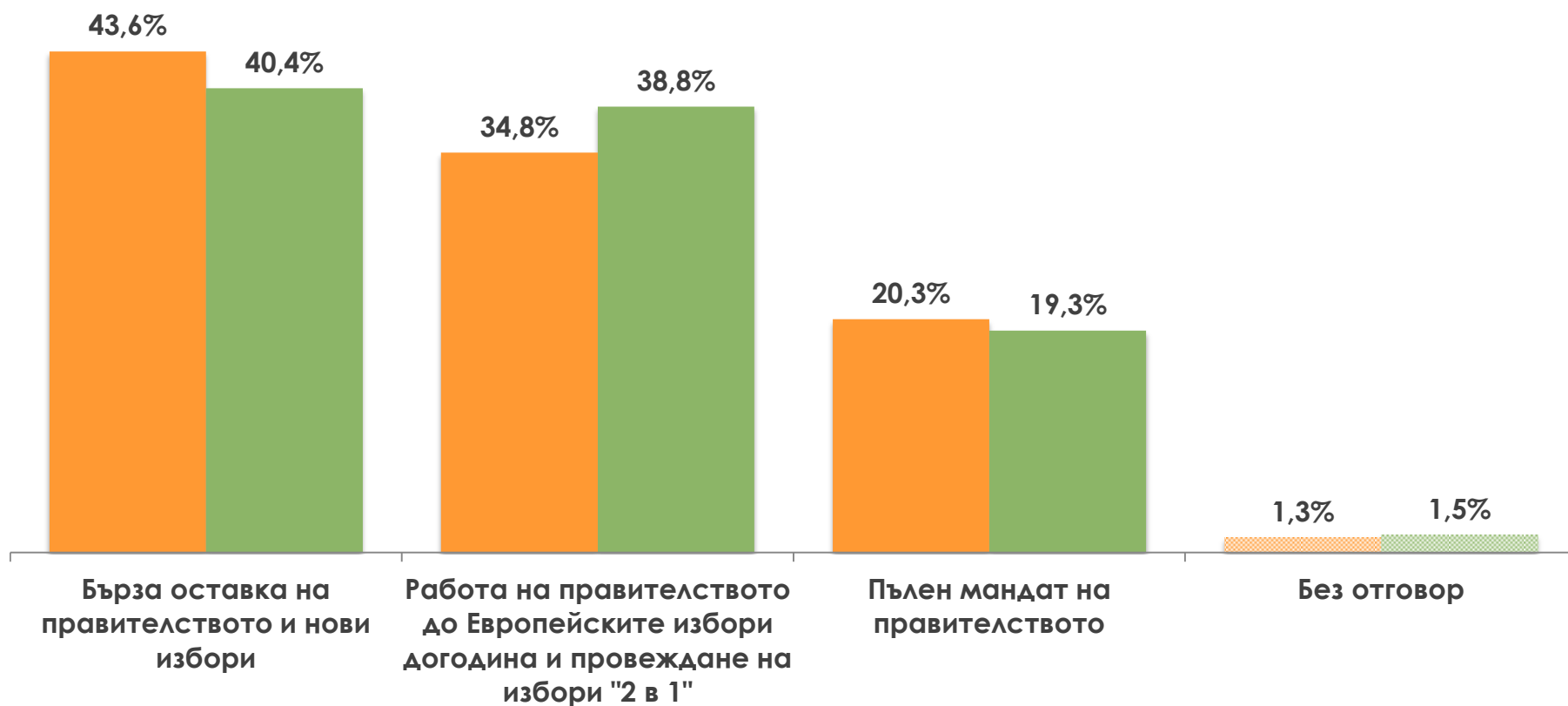
ДОВЕРИЕ В ПОЛИТИЦИ

	II.11	V.11	IX.11	XII.11	II.12	VI.12	IX.12	I.13	VI.13	VIII.13
Кристалина Георгиева	-	54%	56%	52%	57%	55%	53%	45%	61%	47%
Йорданка Фандъкова	-	-	-	-	-	-	-	-	-	43%
Георги Първанов	31%*	28%*	28%*	33%*	33%	26%	-	-	-	33%
Бойко Борисов	40%	35%	30%	38%	38%	36%	32%	29%	25%	26%
Сергей Станишев	15%	16%	16%	17%	20%	19%	20%	22%	21%	23%
Лютви Местан	-	-	-	-	-	-	-	-	9%	13%
Волен Сидеров	10%	6%	6%	3%	4%	4%	5%	6%	5%	4%

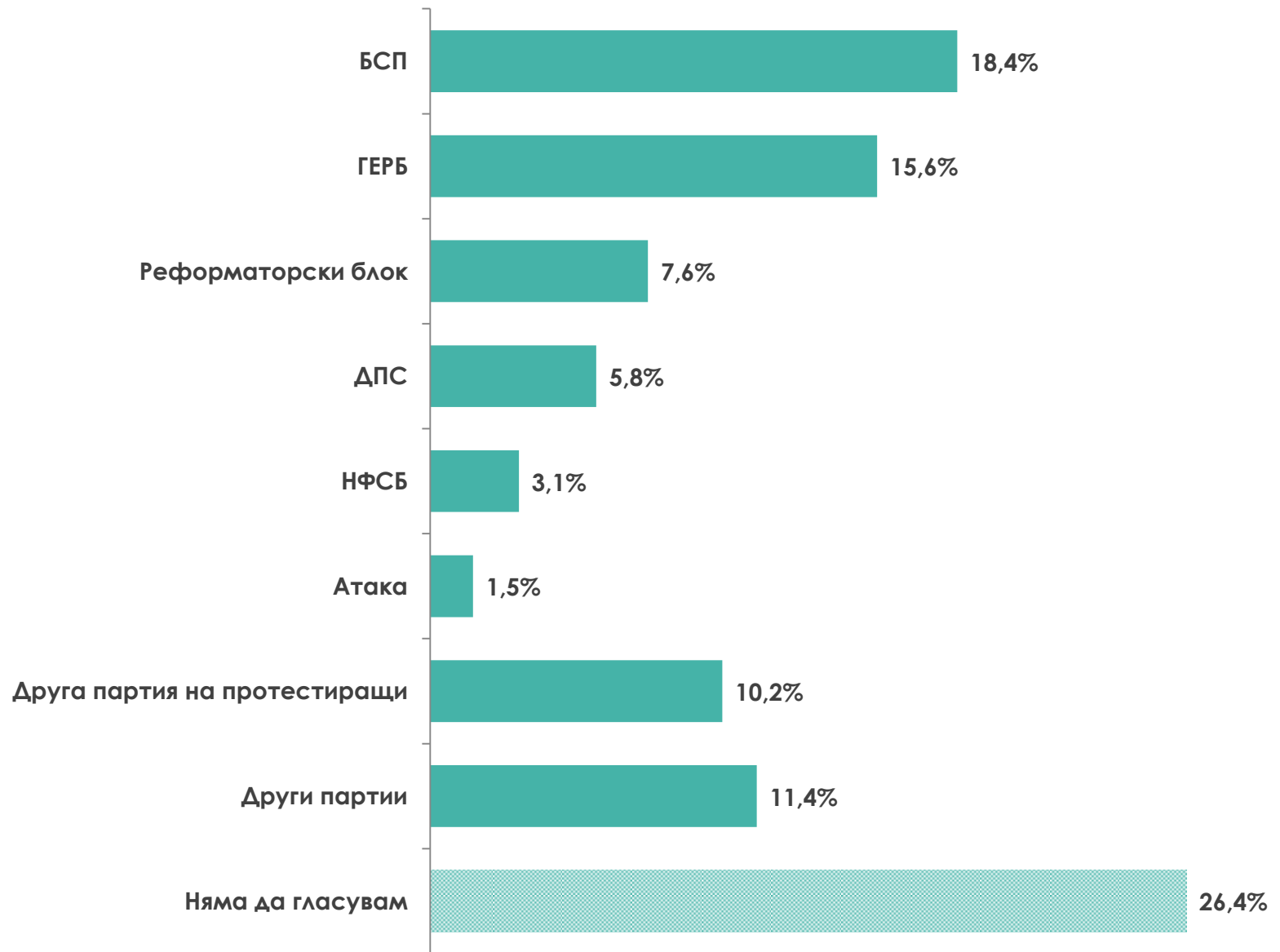
* Рейтингът на Г. Първанов до декември 2011г. е мерен в качеството му на президент

СПОРЕД ВАС КОЙ ОТ СЛЕДНИТЕ ВАРИАНТИ Е НАЙ-ДОБЪР ЗА СТРАНАТА?

юли.13 авг.13

ЕЛЕКТОРАЛНИ НАГЛАСИ ЗА ПАРЛАМЕНТАРЕН ВОТ

За контакти:
Алфа Рисърч
ул. Искър 54
София

Tel.: +359 2 9836056
Fax: +359 2 9836067

E-mail: headoffice@alpharesearch.bg
www.alpharesearch.bg